

**Kodeks spółek handlowych.
Krajowe i transgraniczne
transformacje podmiotowe
spółek prawa handlowego.
Nowelizacja z 16.8.2023 r.
Komentarz | Linia orzecznicza**

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

KODEKS SPÓŁEK HANDLOWYCH

z dnia 15 września 2000 r. (Dz.U. Nr 94, poz. 1037)

tekst jednolity z dnia 9 czerwca 2022 r. (Dz.U. z 2022 r. poz. 1467)

Tytuł III. Spółki kapitałowe

Dział I. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Rozdział 6. Rozwiązanie i likwidacja spółki

(...)

Art. 270.

[Przyczyny]

Rozwiązanie spółki powodują:

- 1) przyczyny przewidziane w umowie spółki;
- 2)¹ uchwała wspólników o rozwiązaniu spółki albo o przeniesieniu siedziby spółki za granicę, stwierdzona protokołem sporządzonym przez notariusza, chyba że przeniesienie siedziby ma nastąpić do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa-strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, a prawo tego państwa to dopuszcza;
- 2') w przypadku spółki, której umowa została zawarta przy wykorzystaniu wzorca umowy, również uchwała wspólników o rozwiązaniu spółki opatrzona przez wszystkich wspólników

¹ Art. 270 pkt 2 w brzmieniu ustawy z dnia 16.8.2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1705), która wchodzi w życie 15.9.2023 r.

- kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym lub podpisem osobistym;
3) ogłoszenie upadłości spółki;
4) inne przyczyny przewidziane prawem.

Spis treści

A. Komentarz	5. Siedziba spółki
1. Przyczyna rozwiązania spółki	6. Uchwała o przeniesieniu siedziby spółki za granicę
2. Przyczyna rozwiązania a chwila rozwiązania	7. Skutki przeniesienia siedziby
3. Wykreślenie z rejestru	8. Wyjątek
4. Skutki wykreślenia	9. Podatek od niezrealizowanych zysków

A. Komentarz

1. Przyczyna rozwiązania spółki. Ustawowo określona – por. art. 270 pkt 2 KSH – zasadą jest to, że uchwała wspólników o przeniesieniu siedziby spółki z ograniczoną odpowiedzialnością za granicę, stwierdzona protokołem sporządzonym przez notariusza, stanowi jedną z przyczyn rozwiązania spółki.

Zaistnienie powyższej przyczyny, postrzeganej poprzez pryzmat podjętej przez wspólników uchwały, nie oznacza czy też nie jest tożsame z samym rozwiązaniem tego podmiotu.

Przyczyna ta bowiem skutkuje koniecznością przeprowadzenia stosownego postępowania likwidacyjnego, którego zakończenie powinno skutkować wykreśleniem spółki z określonego rejestru.

Ważne
dla
praktyki

2. Przyczyna rozwiązania a chwila rozwiązania. Stąd należy odróżnić przyczynę rozwiązania od chwili rozwiązania.

Przyczyna to podjęcie uchwały, natomiast chwila rozwiązania to wykreślenie spółki z rejestru będące skutkiem przeprowadzenia jej likwidacji (por. art. 272 KSH).

3. Wykreślenie z rejestru. Wykreślenie (rzecz jasna prawomocne) oznacza jednocześnie ustanie bytu prawnego spółki z ograniczoną odpowiedzialnością zarówno jako osoby prawnej, jak i przedsiębiorcy (o ile spółka ta będzie miała status przedsiębiorcy, gdyż zgodnie z dyspozycją wynikającą z art. 151 § 1 KSH spółka z ograniczoną odpowiedzialnością może zostać utworzona w każdym dopuszczonym przez prawo celu).

Por. szerzej w tym względzie, przykładowo, Z. Jara, w: Z. Jara (red.), Kodeks spółek handlowych, 2022, s. 580–592.

4. Skutki wykreślenia. Natomiast w odniesieniu do skutków związanych z wykreśleniem spółki z rejestru por. przykładowo post. WSA w Gdańsku z 21.3.2017 r. (I SA/Gd 455/16, Legalis), w którym sąd wskazał, że „prawomocne wykreślenie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z Rejestru Przedsiębiorców KRS oznacza definitywne zakończenie bytu tej osoby prawnej, skutkujące w procesie następczą utratą zdolności sądowej, a więc zdolności do występowania w postępowaniu sądowoadministracyjnym jako strona”.

5. Siedziba spółki. Siedzibą spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest co do zasady ta miejscowość, w której siedzibę ma jej organ zarządzający (czyli zarząd) – por. art. 41 KC.

W tym przypadku chodzi o siedzibę organu postrzeganego niejako *in corpore*, tj. poprzez pryzmat zakresu reprezentacji i prowadzenia spraw spółki, a nie poprzez pryzmat miejsca zamieszkania czy przebywania jego członka lub poszczególnych członków.

Na temat istoty organów osoby prawnej por. szerzej przykładowo A. Herbet, w: P. Machnikowski (red.), Zobowiązania. Tom I, 2022, s. 145–150. Siedziba – zgodnie z brzmieniem art. 41 KC – to miejscowość, a nie adres spółki.

Por. w tym względzie, przykładowo:

- 1) post. SA w Katowicach z 30.1.2019 r. (I ACz 15/19, Legalis) – „przepis art. 41 KC przewiduje, że jeżeli ustawa lub oparty na niej statut nie stanowi inaczej siedzibą osoby prawnej jest miejscowość, w której ma siedzibę jej organ zarządzający”;
- 2) post. SO w Białymstoku z 22.2.2011 r. (VII Gz 25/11, www.bialystok.so.gov.pl) – „siedzibą spółki nie jest adres spółki, a jest nią miejscowość, w której ma siedzibę jej organ zarządzający, jeżeli oczywiście z ustawy lub statutu nie wynika nic innego (art. 41 KC)”.

Umowa spółki może w sposób odmienny uregulować powyższą kwestię, wskazując na inną, od ustawowo określonej, miejscowość.

Regulacja z art. 270 pkt 2 KSH oparta na założeniu, że spółka może posiadać tylko jedną siedzibę, która to znajdować się może na terytorium Polski, skutkuje tym, iż jedną z konsekwencji wynikających z podjęcia rzeczowej uchwały będzie utrata bytu prawnego – na terenie Polski – spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

6. Uchwała o przeniesieniu siedziby spółki za granicę. Uchwała o przeniesieniu siedziby spółki za granicę powinna zostać podjęta większością 2/3 głosów – por art. 246 § 1 KSH.

W tym przypadku mowa jest o kwalifikowanej większości głosów.

Powyższe oznacza, że za uchwałą o przeniesieniu siedziby spółki za granicę musi zostać oddana określona w tej regulacji większość głosów (tj. 2/3).

Głosy, które nie były oddane za podjęciem uchwały, tj. wstrzymujące lub będące przeciw uchwale, nie są w tym przypadku uwzględniane (tzn. nie są brane pod uwagę).

Zgodnie z dyspozycją wynikającą z art. 246 § 1 KSH, umowa spółki z ograniczoną odpowiedzialnością może w tym względzie zawierać odmienne od powyższych wymogi.

Ustawodawca tym samym pozwala samym zainteresowanym (udziałowcom spółki) zachować w tej kwestii pewną autonomię dostosowaną do istoty spółki, jej potrzeb czy interesów udziałowców.

Autonomia ta jednakże nie ma charakteru nieograniczonego, gdyż umowa spółki może jedynie wprowadzać surowsze, od ustawowo określonych, wymogi.

Udziałowcy nie mogą natomiast zliberalizować (np. pod kątem modyfikacji większości) wymogów określonych mocą art. 246 § 1 KSH.

7. Skutki przeniesienia siedziby. Przeniesienie siedziby skutkować będzie również, co do zasady, powinnością ponownego utworzenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Chodzi tu o utworzenie spółki za granicą, dokonane w oparciu o regulacje państwa, na terenie którego spółka ta będzie miała swoją siedzibę.

W odniesieniu do powyższego wskazać można, że TSUE w wyr. z 25.10.2017 r. (C-106/16, Legalis) w kontekście swobody przedsiębiorczości (por. część trzecia, tytuł IV TFUE) podniósł m.in., iż:

- 1) „artykuły 49 i 54 TFUE należy interpretować w ten sposób, że swoboda przedsiębiorczości ma zastosowanie do przeniesienia statutowej siedziby spółki utworzonej na mocy prawa jednego państwa członkowskiego na terytorium innego państwa członkowskiego w celu przekształcenia jej w spółkę prawa tego innego państwa członkowskiego, w zgodzie z warunkami ustanowionymi w ustawodawstwie tego ostatniego państwa, któremu to przeniesieniu nie towarzyszy przeniesienie miejsca rzeczywistej siedziby rzeczonyj spółki”;
- 2) „artykuły 49 i 54 TFUE należy interpretować w ten sposób, że postanowienia te stoją na przeszkodzie przepisom państwa członkowskiego, które uzależniają przeniesienie statutowej siedziby spółki utworzonej na podstawie prawa jednego państwa członkowskiego na terytorium innego państwa członkowskiego w celu przekształcenia jej w spółkę prawa tego innego państwa członkowskiego, w zgodzie z warunkami ustanowionymi

w ustawodawstwie tego ostatniego państwa, od przeprowadzenia likwidacji pierwszej spółki”.

W konsekwencji powyższego, SN w post. z 25.1.2018 r. (IV CSK 664/14, Legalis) wskazał że: „sąd rejestrowy (...) jest zobowiązany, mimo nieuchylenia przepisów uznanych wyrokiem TSUE z 25.10.2017 r. za naruszające zasadę swobody przedsiębiorczości, odmówić zastosowania przepisów prawa polskiego przewidujących przeprowadzenie pełnej procedury likwidacyjnej spółki oraz dokonać wykładni pozostałych przepisów z zastosowaniem interpretacji pronunijnej, przełamując reguły wykładni językowej”.

Por. również wyr. TSUE z 16.12.2009 r (C-210/06, Legalis), w którym Trybunał m.in. podniósł, że: „w obecnym stanie prawa wspólnotowego art. 43 WE i 48 WE należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie uregulowaniom państwa członkowskiego uniemożliwiającym spółce utworzonej na mocy prawa krajowego tego państwa członkowskiego, by przenieść swoją siedzibę do innego państwa członkowskiego, zachowując przy tym status spółki podlegającej prawu krajowemu państwa członkowskiego, zgodnie z którego prawem została ona utworzona. Zgodnie bowiem z art. 48 WE, w braku jednolitej definicji w prawie wspólnotowym spółek objętych swobodą przedsiębiorczości posługującej się jednym tylko kryterium powiązania decydującego o właściwym dla tej spółki prawie krajowym, to, czy art. 43 WE ma zastosowanie do spółki powołującej się na ustanowioną tym postanowieniem podstawową swobodę, podobnie jak to, czy osoba fizyczna jest obywatelem państwa członkowskiego, uprawnionym na tej podstawie do korzystania z takiej swobody, stanowi kwestię wstępną, na którą w obecnym stanie prawa wspólnotowego odpowiedź można znaleźć jedynie w mającym zastosowanie prawie krajowym. Zatem jedynie wtedy, gdy potwierdzi się, że ta spółka faktycznie może korzystać ze swobody przedsiębiorczości w świetle warunków określonych w art. 48 WE, pojawia się pytanie o to, czy spółka ta jest objęta ograniczeniami tej swobody w rozumieniu art. 43 WE. Państwo członkowskie posiada więc prawo określenia zarówno kryterium powiązania, wymaganego od spółki po to, by mogła ona zostać uznana za spółkę utworzoną zgodnie z jego prawem krajowym i w związku z tym mogącą cieszyć się swobodą przedsiębiorczości, jak również kryterium wymaganego do utrzymania tego statusu w przyszłości. W ramach tego uprawnienia mieści się możliwość, by to państwo członkowskie nie zgodziło się na zachowanie tego statusu przez spółkę podlegającą jego prawu krajowemu, jeżeli zamierza ona zreorganizować się w innym państwie członkowskim w taki sposób, by przenieść swoją siedzibę na jego terytorium, zrywając w ten sposób powiązanie przewidziane w prawie krajowym państwa członkowskiego, na podstawie prawa którego została utworzona”.

Por. szerzej, przykładowo: A. Kidyba, w: M. Dumkiewicz, A. Kidyba, Komentarz aktualizowany, 2022, kom. do art. 270; M. Dumkiewicz, Kodeks spółek handlowych, 2020, kom. do art. 270; M. Rodzynkiewicz, Kodeks spółek handlowych, 2018, kom. do art. 270.

Ważne
dla
praktyki

8. Wyjątek. Jako ustawowo określony wyjątek od wskazanej powyżej zasady potraktować należy przeniesienie za granicę siedziby spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, które ma zostać dokonane do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa-strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (o ile prawo tego państwa to dopuszcza).

Wyjątek ten można uznać za pewną konsekwencję wyr. TSUE z 25.10.2017 r. (C-106/16, Legalis).

Regulacja ta – jak się wydaje – znajduje również pewną zbieżność z dyrektywą 2017/1132.

Dyrektywa ta posługując się pojęciem przekształcenia transgranicznego, w art. 86b pkt 2 wskazuje, iż jest to operacja, w ramach której spółka, która nie zostaje rozwiązana ani postawiona w stan likwidacji, przekształca swoją formę prawną (tj. formę, w jakiej została zarejestrowana w państwie członkowskim wyjścia) w formę prawną państwa członkowskiego przeznaczenia (chodzi o formę prawną wymienioną w załączniku II dyrektywy 2017/1132) i przenosi co najmniej swoją siedzibę do państwa członkowskiego przeznaczenia, zachowując przy tym swoją osobowość prawną.

Państwo członkowskie wyjścia to państwo, w którym spółka jest zarejestrowana przed przekształceniem transgranicznym.

Natomiast państwo członkowskie przeznaczenia to państwo, w którym spółka przekształcona (tj. spółka utworzona w wyniku przekształcenia transgranicznego) zostaje zarejestrowana w wyniku przekształcenia (tj. przekształcenia transgranicznego).

Zgodnie z załącznikiem II można wskazać tu na następujące państwa i funkcjonujące w nich formy spółek:

- 1) Belgia: *naamloze vennootschap/société anonyme, commanditaire vennootschap op aandelen/société en commandite par actions, personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid/société de personnes à responsabilité limitée*;
- 2) Bułgaria: *акционерно дружество, дружество с ограничена отговорност, командитно дружество с акции*;
- 3) Republika Czeska: *společnost s ručením omezeným, akciová společnost*;
- 4) Dania: *aktieselskab, kommanditaktieselskab, anpartsselskab*;

- 5) Niemcy: *aktiengesellschaft, Kommanditgesellschaft auf Aktien, Gesellschaft mit beschränkter Haftung*;
- 6) Estonia: *aktsiaselts, osuühing*;
- 7) Irlandia: *cuideachtaí atá corpraithe faoi dhliteanas teoranta/companies incorporated with limited liability*;
- 8) Grecja: *ανώνυμη εταιρεία, εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρεία*;
- 9) Hiszpania: *sociedad anónima, sociedad comanditaria por acciones, sociedad de responsabilidad limitada*;
- 10) Francja: *société anonyme, société en commandite par actions, société à responsabilité limitée, société par actions simplifiée*;
- 11) Chorwacja: *dioničko društvo, društvo s ograničenom odgovornošću*;
- 12) Włochy: *società per azioni, società in accomandita per azioni, società a responsabilità limitata*;
- 13) Cypr: *δημόσιες εταιρείες περιορισμένης ευθύνης με μετοχές ή με εγγύηση, ιδιωτικές εταιρείες περιορισμένης ευθύνης με μετοχές ή με εγγύηση*;
- 14) Łotwa: *akciju sabiedrība, sabiedrība ar ierobežotu atbildību, komanditsabiedrība*;
- 15) Litwa: *akcinė bendrovė, uždaroji akcinė bendrovė*;
- 16) Luksemburg: *société anonyme, société en commandite par actions, société à responsabilité limitée*;
- 17) Węgry: *részvénytársaság, korlátolt felelősségű társaság*;
- 18) Malta: *kumpannija pubblika/public limited liability company, kumpannija privata/private limited liability company*;
- 19) Niderlandy: *naamloze vennootschap, besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid*;
- 20) Austria: *aktiengesellschaft, Gesellschaft mit beschränkter Haftung*;
- 21) Portugalia: *sociedade anónima de responsabilidade limitada, sociedade em comandita por ações, sociedade por quotas de responsabilidade limitada*;
- 22) Rumunia: *societate pe acțiuni, societate cu răspundere limitată, societate în comandită pe acțiuni*;
- 23) Słowenia: *delniška družba, družba z omejeno odgovornostjo, komaditna delniška družba*;
- 24) Słowacja: *akciová spoločnosť, spoločnosť s ručením obmedzeným*;
- 25) Finlandia: *yksityinen osakeyhtiö/privat aktiebolag, julkinen osakeyhtiö/publikt aktiebolag*;
- 26) Szwecja: *privat aktiebolag, publikt aktiebolag*;
- 27) Zjednoczone Królestwo: *companies incorporated with limited liability*.

W przypadku Polski załącznik II do dyrektywy wskazuje natomiast na trzy spółki, tj. na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, spółkę komandytowo-akcyjną i spółkę akcyjną.

Reasumując:

- 1) co do zasady podjęcie uchwały o przeniesieniu – za granicę siedziby spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, traktowane będzie jako przyczyna rozwiązania spółki.
Na skutek powyższego spółka z ograniczoną odpowiedzialnością po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, którego skutkiem będzie wykreślenie jej z rejestru, utraci swój byt prawny;
- 2) przeniesienie za granicę siedziby spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, które zostanie dokonane do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa-strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (o ile prawo tego państwa to dopuszcza), nie będzie stanowić przyczyny rozwiązania spółki.

9. Podatek od niezrealizowanych zysków. Przeniesienie siedziby lub zarządu spółki będącej polskim rezydentem podatkowym, w tym w związku z transgranicznym przekształceniem, w związku z którym dochodzi do zmiany rezydencji podatkowej, w wyniku której Polska traci prawo do opodatkowania dochodów ze zbycia składnika majątku będącego własnością tej spółki, podlega opodatkowaniu podatkiem od dochodów z niezrealizowanych zysków (art. 24f ust. 2 pkt 2 PDOPrU). Opodatkowanie nie dotyczy jednak składników majątku, które po zmianie rezydencji podatkowej pozostają związane z położonym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zagranicznym zakładem podatnika, który zmienił rezydencję podatkową (art. 24f ust. 4 PDOPrU).

Dochodem z niezrealizowanych zysków jest nadwyżka wartości rynkowej składnika majątku ustalonej na dzień poprzedzający dzień zmiany rezydencji podatkowej ponad jego wartość podatkową, czyli niezaliczoną uprzednio do kosztów uzyskania przychodów w jakiegokolwiek formie, wartość, jaka zostałyby przyjęta przez podatnika za koszt uzyskania przychodów, gdyby składnik ten został przez niego odpłatnie zbyty (art. 24f ust. 5 i 8 PDOPrU).

Podstawę opodatkowania podatkiem od dochodów z niezrealizowanych zysków stanowi suma dochodów z niezrealizowanych zysków ustalonych dla poszczególnych składników majątku (art. 24f ust. 10 PDOPrU).

Podatek od dochodów z niezrealizowanych zysków wynosi 19% podstawy opodatkowania (art. 24f ust. 1 PDOPrU).

Dział IA. Prosta spółka akcyjna

Rozdział 5. Rozwiązanie i likwidacja spółki

(...)

Art. 300¹²⁰

[Przyczyny]

§ 1. Rozwiązanie spółki powodują:

- 1) przyczyny przewidziane w umowie spółki;
- 2) uchwała walnego zgromadzenia o rozwiązaniu spółki albo o przeniesieniu siedziby spółki za granicę, chyba że przeniesienie siedziby ma nastąpić do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa strony – umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, a prawo tego państwa to dopuszcza;
- 3) wyrok sądu wydany na żądanie akcjonariusza lub członka organu spółki, jeżeli osiągnięcie celu spółki stało się niemożliwe albo zachodzą inne ważne przyczyny wywołane stosunkami spółki wskazujące, że dalsze funkcjonowanie spółki wiązałoby się z pokrzywdzeniem akcjonariuszy lub byłoby sprzeczne z dobrymi obyczajami;
- 4) ogłoszenie upadłości spółki;
- 5) inne przyczyny przewidziane prawem.

§ 2. Jeżeli przyczyna żądania rozwiązania spółki, o której mowa w § 1 pkt 3, zachodzi po stronie jednego z akcjonariuszy, a w toku postępowania została uprawdopodobniona możliwość dalszego funkcjonowania spółki z udziałem pozostałych akcjonariuszy, sąd może orzec o ustąpieniu akcjonariusza, zgodnie z art. 300⁵⁰.

§ 3. Rozwiązanie spółki następuje, z wyjątkiem art. 300¹²², po przeprowadzeniu likwidacji, z chwilą wykreślenia spółki z rejestru.

§ 4. W przypadkach, o których mowa w § 1 pkt 1 i 2, do dnia złożenia wniosku o wykreślenie spółki z rejestru rozwiązaniu może zapobiec uchwała walnego zgromadzenia podjęta większością trzech czwartych głosów, oddanych w obecności akcjonariuszy reprezentujących co najmniej połowę ogólnej liczby akcji.

§ 5. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym rozdziale przepisy art. 461–464, art. 466–473, art. 475 § 1, art. 476 i art. 477 stosuje się odpowiednio do likwidacji spółki.

Spis treści

- A. Komentarz
 1. Reguła
 2. Wyjątek

3. Nowa regulacja
4. Podatek od niezrealizowanych zysków

A. Komentarz

1. Reguła. Zasada jest, że jedną z przyczyn rozwiązania prostej spółki akcyjnej jest podjęcie uchwały przez walne zgromadzenie o przeniesieniu jej siedziby za granicę.

Uchwała ta powinna zostać podjęta – o ile umowa określonej prostej spółki akcyjnej nie będzie zawierała w tym względzie surowszych warunków – większością 3/4 głosów.

Ważne
dla
praktyki

2. Wyjątek. Wyjątkiem od powyższej reguły będzie podjęcie uchwały o przeniesieniu siedziby prostej spółki akcyjnej, które nastąpi do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa-strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (o ile prawo tego państwa to dopuszcza).

Wyjątek ten można uznać za pewną konsekwencję wyr. TSUE z 25.20.2017 r. (C-106/16, Legalis).

3. Nowa regulacja. Regulacja ta – jak się wydaje – znajduje również pewną zbieżność z dyrektywą 2017/1132.

Stąd, prosta spółka akcyjna jako spółka kapitałowa może zostać przekształcona – z jednoczesnym przeniesieniem co najmniej jej siedziby statutowej za granicę – w inną spółkę.

W przypadku tym chodzi o spółkę zarówno podlegającą prawu państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa-strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, jak i mającą swoją siedzibę statutową, zarząd główny lub też główny zakład na terenie Unii Europejskiej lub na terenie państwa-strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Dodatkowo wskazać należy, że chodzi tu o spółkę zagraniczną (czy też spółki) wymienione w załączniku II do dyrektywy 2017/1132.

Załącznik II wskazuje na następujące państwa i funkcjonujące w nich formy spółek:

- 1) Belgia: *naamloze vennootschap/société anonyme, commanditaire vennootschap op aandelen/société en commandite par actions, personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid/société de personnes à responsabilité limitée*;
- 2) Bułgaria: *акционерно дружество, дружество с ограничена отговорност, командитно дружество с акции*;
- 3) Republika Czeska: *společnost s ručením omezeným, akciová společnost*;

- 4) Dania: *aktieselskab, kommanditaktieselskab, anpartsselskab*;
- 5) Niemcy: *aktiengesellschaft, Kommanditgesellschaft auf Aktien, Gesellschaft mit beschränkter Haftung*;
- 6) Estonia: *aktsiaselts, osuühing*;
- 7) Irlandia: *cuideachtaí atá corpraithe faoi dhliteanas teoranta/companies incorporated with limited liability*;
- 8) Grecja: *ανώνυμη εταιρεία, εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρεία*;
- 9) Hiszpania: *sociedad anónima, sociedad comanditaria por acciones, sociedad de responsabilidad limitada*;
- 10) Francja: *société anonyme, société en commandite par actions, société à responsabilité limitée, société par actions simplifiée*;
- 11) Chorwacja: *dioničko društvo, društvo s ograničenom odgovornošću*;
- 12) Włochy: *società per azioni, società in accomandita per azioni, società a responsabilità limitata*;
- 13) Cypr: *δημόσιες εταιρείες περιορισμένης ευθύνης με μετοχές ή με εγγύηση, ιδιωτικές εταιρείες περιορισμένης ευθύνης με μετοχές ή με εγγύηση*;
- 14) Łotwa: *akciju sabiedrība, sabiedrība ar ierobežotu atbildību, komanditsabiedrība*;
- 15) Litwa: *akcinė bendrovė, uždaroji akcinė bendrovė*;
- 16) Luksemburg: *société anonyme, société en commandite par actions, société à responsabilité limitée*;
- 17) Węgry: *részvénytársaság, korlátolt felelősségű társaság*;
- 18) Malta: *kumpannija pubblika/public limited liability company, kumpannija privata/private limited liability company*;
- 19) Niderlandy: *naamloze vennootschap, besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid*;
- 20) Austria: *aktiengesellschaft, Gesellschaft mit beschränkter Haftung*;
- 21) Portugalia: *sociedade anónima de responsabilidade limitada, sociedade em comandita por ações, sociedade por quotas de responsabilidade limitada*;
- 22) Rumunia: *societate pe acțiuni, societate cu răspundere limitată, societate în comandită pe acțiuni*;
- 23) Słowenia: *delniška družba, družba z omejeno odgovornostjo, komaditna delniška družba*;
- 24) Słowacja: *akciová spoločnosť, spoločnosť s ručením obmedzeným*;
- 25) Finlandia: *yksityinen osakeyhtiö/privat aktiebolag, julkinen osakeyhtiö/publikt aktiebolag*;
- 26) Szwecja: *privat aktiebolag, publikt aktiebolag*;
- 27) Zjednoczone Królestwo: *companies incorporated with limited liability*.

W przypadku Polski załącznik II do dyrektywy wskazuje natomiast na: spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, spółkę komandytowo-akcyjną, spółkę akcyjną.

Reasumując:

- 1) co do zasady podjęcie uchwały o przeniesieniu za granicę siedziby prostej spółki akcyjnej, traktowane będzie jako przyczyna rozwiązania spółki. Na skutek powyższego prosta spółka akcyjna po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, którego skutkiem będzie wykreślenie jej z rejestru, utraci swój byt prawny;
- 2) przeniesienie za granicę siedziby prostej spółki akcyjnej, które to zostanie dokonane do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa-strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (o ile prawo tego państwa to dopuszcza) nie będzie stanowić przyczyny jej rozwiązania. Szerzej por. również kom. do art. 270 KSH.

4. Podatek od niezrealizowanych zysków. Zob. kom. do art. 270.

Rozdział 7. Rozwiązanie i likwidacja spółki

Art. 459.

[Przyczyny]

Rozwiązanie spółki powodują:

- 1) przyczyny przewidziane w statucie;
- 2)² uchwała walnego zgromadzenia o rozwiązaniu spółki albo o przeniesieniu siedziby spółki za granicę, chyba że przeniesienie siedziby ma nastąpić do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa-strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, a prawo tego państwa to dopuszcza;
- 3) ogłoszenie upadłości spółki;
- 4) inne przyczyny przewidziane prawem.

Spis treści

A. Komentarz
1. Reguła

2. Wyjątek
3. Podatek od niezrealizowanych zysków

A. Komentarz

1. Reguła. Zasadą jest, że jedną z przyczyn rozwiązania spółki akcyjnej jest podjęcie uchwały przez walne zgromadzenie o przeniesieniu jej siedziby za granicę.

² Art. 459 pkt 2 w brzmieniu ustawy z dnia 16.8.2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1705), która wchodzi w życie 15.9.2023 r.

Uchwała ta powinna zostać podjęta większością 3/4 głosów.

Statut określonej spółki akcyjnej może wskazywać na odmienne od powyższych (tj. surowsze) warunki podjęcia rzeczowej uchwały.

2. Wyjątek. Za wyjątek od powyższej reguły należy uznać podjęcie uchwały o przeniesieniu siedziby spółki akcyjnej, które nastąpi do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa-strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (o ile prawo tego państwa to dopuszcza).

Ważne
dla
praktyki

Wyjątek ten można uznać za pewną konsekwencję wyr. TSUE z 25.10.2017 r. (C-106/16, Legalis).

Regulacja z art. 459 pkt 2³ KSH – jak się wydaje – znajduje również pewną zbieżność z dyrektywą 2017/1132.

Spółka akcyjna jako spółka kapitałowa może zostać przekształcona – z jednoczesnym przeniesieniem co najmniej jej siedziby statutowej za granicę – w inną spółkę.

Chodzi tu o spółkę podlegającą zarówno prawu państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa-strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, jak i mającą swoją siedzibę statutową, zarząd główny lub też główny zakład na terenie Unii Europejskiej lub na terenie państwa-strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Dodatkowo wskazać należy, że chodzi tu o spółkę (czy też spółki) wymienioną w załączniku II do dyrektywy 2017/1132.

Załącznik II wskazuje na następujące państwa i funkcjonujące w nich formy spółek:

- 1) Belgia: *naamloze vennootschap/société anonyme, commanditaire vennootschap op aandelen/société en commandite par actions, personenvennootschap met beperkte aansprakelijkheid/société de personnes à responsabilité limitée*;
- 2) Bułgaria: *акционерно дружество, дружество с ограничена отговорност, командитно дружество с акции*;
- 3) Republika Czeska: *společnost s ručením omezeným, akciová společnost*;
- 4) Dania: *aktieselskab, kommanditaktieselskab, anpartsselskab*;
- 5) Niemcy: *aktiengesellschaft, Kommanditgesellschaft auf Aktien, Gesellschaft mit beschränkter Haftung*;
- 6) Estonia: *aktsiaselts, osuühing*;

³ Art. 459 pkt 2 w brzmieniu ustawy z dnia 16.8.2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1705), która wchodzi w życie 15.9.2023 r.

- 7) Irlandia: *cuideachtaí atá corpraithe faoi dhliteanas teoranta/companies incorporated with limited liability*;
- 8) Grecja: *ανώνυμη εταιρεία, εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, ετερόρρυθμη κατά μετοχές εταιρεία*;
- 9) Hiszpania: *sociedad anónima, sociedad comanditaria por acciones, sociedad de responsabilidad limitada*;
- 10) Francja: *société anonyme, société en commandite par actions, société à responsabilité limitée, société par actions simplifiée*;
- 11) Chorwacja: *dioničko društvo, društvo s ograničenom odgovornošću*;
- 12) Włochy: *società per azioni, società in accomandita per azioni, società a responsabilità limitata*;
- 13) Cypr: *δημόσιες εταιρείες περιορισμένης ευθύνης με μετοχές ή με εγγύηση, ιδιωτικές εταιρείες περιορισμένης ευθύνης με μετοχές ή με εγγύηση*;
- 14) Łotwa: *akciju sabiedrība, sabiedrība ar ierobežotu atbildību, komandītsabiedrība*;
- 15) Litwa: *akcinė bendrovė, uždaroji akcinė bendrovė*;
- 16) Luksemburg: *société anonyme, société en commandite par actions, société à responsabilité limitée*;
- 17) Węgry: *részvénytársaság, korlátolt felelősségű társaság*;
- 18) Malta: *kumpannija pubblika/public limited liability company, kumpannija privata/private limited liability company*;
- 19) Niderlandy: *naamloze vennootschap, besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid*;
- 20) Austria: *aktiengesellschaft, Gesellschaft mit beschränkter Haftung*;
- 21) Portugalia: *sociedade anónima de responsabilidade limitada, sociedade em comandita por ações, sociedade por quotas de responsabilidade limitada*;
- 22) Rumunia: *societate pe acțiuni, societate cu răspundere limitată, societate în comandită pe acțiuni*;
- 23) Słowenia: *delniška družba, družba z omejeno odgovornostjo, komaditna delniška družba*;
- 24) Słowacja: *akciová spoločnosť, spoločnosť s ručením obmedzeným*;
- 25) Finlandia: *yksityinen osakeyhtiö/privat aktiebolag, julkinen osakeyhtiö/publikt aktiebolag*;
- 26) Szwecja: *privat aktiebolag, publikt aktiebolag*;
- 27) Zjednoczone Królestwo: *companies incorporated with limited liability*.

W przypadku Polski załącznik II do dyrektywy wskazuje natomiast na: spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, spółkę komandytowo-akcyjną, spółkę akcyjną.

Reasumując:

- 1) co do zasady podjęcie uchwały o przeniesieniu siedziby spółki akcyjnej traktowane będzie jako przyczyna rozwiązania spółki.

Na skutek powyższego spółka akcyjna po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, którego skutkiem będzie wykreślenie jej z rejestru, utraci swój byt prawny;

- 2) przeniesienie za granicę siedziby spółki akcyjnej, które to zostanie dokonane do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa-strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (o ile prawo tego państwa to dopuszcza), nie będzie stanowić przyczyny jej rozwiązania.
Szerzej zob. również kom. do art. 270 KSH.

3. Podatek od niezrealizowanych zysków. Zob. kom. do art. 270.

Tytuł IV. Łączenie, podział i przekształcanie spółek

Dział I. Łączenie się spółek

Rozdział 1. Przepisy ogólne

Art. 491.

[Zasady]

§ 1.⁴ Spółki kapitałowe mogą się łączyć między sobą oraz ze spółkami osobowymi; spółka osobowa, z wyłączeniem spółki komandytowo-akcyjnej, nie może jednakże być spółką przejmującą albo spółką nowo zawiązaną.

§ 1.⁵ Spółka kapitałowa oraz spółka komandytowo-akcyjna mogą się łączyć ze spółką zagraniczną, o której mowa w art. 119 pkt 1 dyrektywy 2017/1132 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14.6.2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek (Dz. Urz. UE L 169 z 30.6.2017, str. 46–127, z późn. zm.), utworzoną zgodnie z prawem państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa-strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym i mającą siedzibę statutową, zarząd główny lub główny zakład na terenie Unii Europejskiej lub państwa-strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (połączenie transgraniczne).

⁴ Art. 491 § 1 w brzmieniu ustawy z dnia 16.8.2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1705), która wchodzi w życie 15.9.2023 r.

⁵ Art. 491 § 1¹ w brzmieniu ustawy z dnia 16.8.2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1705), która wchodzi w życie 15.9.2023 r.

[Przejdź do księgarni →](#)

ksiegarnia.beck.pl